

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

CYRUS DE GROTE KONING

NEEM even je atlas en kijk naar het Midden-Oosten. Daar vind je Iran, een landje dat de laatste jaren veel van zich liet horen in verband met de petroleumkwestie. Dat land heette vroeger Perzië, en was de zetel van een zeer uitgestrekt rijk waarover de Grote Koning heerste. De koning waarmee wij vandaag kennis maken heet Cyrus, maar misschien ken je hem onder de naam Kyros (Grieks) of Koeroes (Perzisch). Cyrus was een groot veldheer, een merkwaardig organisator en stond bovendien in de geschiedenis van zijn land bekend om zijn mild en goed karakter...

3. — VADER EN ZOON

HIJ keerde zich eensklaps om. «Wie is daar?... Ha! Jij bent het, Cambyses?... Ik zou gelukkig moeten zijn je te zien, mijn zoon, maar ik houd niet van je hoogmoed, niet van je valse blikken, niet van je gedrag, niet van de wijze waarop je grinnikt! Toch heb ik je iets te zeggen dat zeer belangrijk is... Ik zal de Scythen aanvallen, en ik heb een slecht voorgevoel. Als ik sterf — waarom lach je? — zorg er dan voor dat je rechtvaardig en glorieus regeert. Verover Egypte, maar wees voorzichtig. Spaar Pharao Psammetik. Wees vrijgevig en rechtvaardig. Trek niet naar Ethiopië, dat is te gevaarlijk. Respekteer het volk dat je hebt overwonnen.»

1. — DE KONING DENKT AAN HET VERLEDEN

WE zijn in het jaar 530 voor onze tijdrekening en vinden Cyrus, de Grote Koning van Perzië, in zijn prachtig gewaad op het terras van zijn paleis van Pasargade. De koning droomt... Hij droomt van de tijd toen hij nog kind was en aan het hof van Astyages, de laatste koning van Medië, verbleef. Deze koning wilde hem doden, maar dat gelukte niet. Dertig jaar geleden werd hij, Cyrus, leider van de Perzen, ontroonde Astyages en werd koning van Meden en Perzen.

2. — DE VAL VAN BABYLON

CYRUS had eerst oorlog moeten voeren tegen de Chaldeeërs, en had de trotse stad Babylon ingenomen door een list. Cyrus glimlachte als hij daar aan dacht. Hij had het water van de Eufraat doodeenvoudig afgeleid en was door de droge bedding van de stroom naar het centrum van de stad gemarsjeerd. Nadien had hij moeten vechten tegen Croesus, de koning van Lydië, die zo rijk was als de zee diep. Hij had de hoofdstad Sardes met al haar schatten bij verrassing ingenomen. Het was daar dat Cyrus muntstukken had gevonden, een Lydische uitvinding, in zuiver goud. Voor de overwonnenen was de koning van de Perzen altijd mild.

4. — DE ONRUST

DE koning is ongerust over de toekomst van zijn vorstenhuis en van zijn rijk. Het is heel mooi over zo veel volkeren te regeren, maar wat al beslommingen! Zijn zoon is nog geen dertig jaar en bezit niet de eigenschappen van de vader en bovendien waren er de satrapen of stadhouders van het Perzisch rijk. Zij bestuurden de provincies en maakten misbruik van de macht waarmee zij bekleed waren.

5. — DE OGEN EN DE OREN VAN DE KONING

OVER een brede, mooie, roodachtige weg reden twee ruiters. Een van hen zei: «Wij oefenen een zeer moeilijk beroep uit. Men benijdt ons om de titel die wij dragen: de ogen en de oren van de koning. En zelfs de meest heerszuchtige satraap krijgt schrik als hij ons ziet aankomen. Maar toch... Geloof je dat Gadates het bestuur van zijn satrapie (provincie) werkelijk verwaarloost. Moeten wij hem afzetten, laten gevangen nemen of terechtstellen? Wat een rotstiel!»